

JUHLAPUHE

VAT-verkoston puheenjohtaja Markku Rautiainen VAT-verkoston pitkäaikaisjäsen Hanna-Riikka Alasippola

Yhdessä tukien – osaamista jakaen ja *Kotiin osaksi yhteiskuntaa* -lausahdukset sisältävät VAT-verkoston keskeisen tahtotilan!

Piristin tässä yhteistä muistiamme VAT-verkoston alkutaipaleesta. Taustalla on Nimi ovesa -raportti, Paavo-asunnottomuusohjelman valmistelu, ensimmäinen Paavo-kausi ja RISEn OMA KOTI -hanke.

Varsinainen ensimmäinen kokoontuminen ja pohdinta verkostosta oli Risen Oma koti -seminaarin yhteydessä 30.II.–I.I2.2010. Seminaari oli kaksipäiväinen RSKK:lla, Tikkurilassa.

Jukka Mäki oli keskeisessä roolissa Kriminnaalihuollon tukisäätiöltä, jotta saimme aikaan ensimmäisen kokoontumisen Tikkurilassa. Tuossa yhteydessä sovimme ensimmäisen tapaamisen Kuopioon, Työterapisten Tätilään.

To 17.2.2011 oli kuulakas pakkaspäivä, lähes -30 astetta pakkasta ja täysikuu. Tuossa ikimuistoisessa päivässä pohjustimme ja aloitimme VAT-verkoston perustamissuunnitelman laatimisen ja valitsimme toimielimen henkilöt.

Tuona vuonna 2011 oli verkoston päiviä ainakin Tampereella, Jyväskylässä ja Helsingissä. Aluksi päivän olivat päivän tai noin puolentoista päivän mittaisia. Vuonna 2012 päivistä alkoi muotoutua kaksipäiväisiä, joissa ensimmäinen päivä oli seminaaripäivä ja toinen verkoston oma kehittämispäivä. Tapaamisia on vuosittain ollut 3–5 erilaisten teemojen ympärillä.

Nykyistä Asumissosiaalisen työn käsikirjaa aloitimme pohjustamaan vuonna 2012 Joensuun päivissä.

Meiltä puuttuu vuosien 2010, 2011 ja osa 2012 VAT-päivien aineistoista. Sen jälkeen asiakirjat löytyvät (<https://www.krits.fi/saatio/verkostot/vat-verkosto/vat-materiaalit/>)

Pikaisesti erilaiset VAT-yhteistyöpäivät, seminaarit ja muut tapahtumat laskien on kokoontumisia ollut näinä vuosina **38 kokoontumista eri puolilla Suomea seitsemällätoista paikkakunnalla**, jollakin paikkakunnalla olemme kokoontuneet jopa 3 kertaa.

Verkoston jäseniä oli alkuvaiheessa alle kymmenen ja nyt meitä kumppanujäsenet mukaan lukien on 30. Yhteistyö RISEn, kuntien ja muiden järjestöjen sekä verkostojen kanssa on keskeistä työn onnistumisen kannalta. Verkoston käytännön toiminnan luotaamisesta kiitos kuuluu Mäen Jukalle, Lehdon Jussille, Olli Kaarakalle, Anna Lepolle ja nyt Marjut Mäkiselle.

Mielestäni VAT-verkoston saavutukseksi voi laskea eri toimijoiden saamisen yhteen, yhteistyöpäivät, julkilausumat, kirjelmät, käsikirja asumissosiaaliseen työhön, paikallisen ja valtakunnallisen vaikuttamisen Rikosseuraamuslaitoksen suuntaan, asunnottomuusohjelmiin ja rikostaustaisen asumisen yhteistyöryhmän prosessien kuvauksien kirjaamisen.

Tässä yhteydessä ei missään nimessä voi jättää mainitsematta vahvaa yhteishenkeä, joka on saanut VAT-verkoston jäsenet ja yhteistyökumppanit kulkemaan eri puolille Suomea. Sitoutuminen ja yhteishenki on ollut mielestäni sellainen ”liima”, joka on ilmennyt päivien jälkeen sisäisenä tuntemuksena siitä että tässä verkostotyössä on todellakin jotakin mieltä! Takana on muistorikkaita kokoontumisia ja hetkiä ihmisten parissa, joilla on sydäntä tehdä työtä kohderyhmämme kanssa.

Lisäksi olemme kohdanneet upeita kokemusasiantuntijoita.

Nähdäkseni juuri ajatustenvaihto, uudet ideat ja kuulluksi tuleminen on ollut merkityksellistä VAT-verkoston työssä. VAT-verkoston kannalta tätä työtä on ollut tekemässä sitoutunut väki. Tärkeitä henkilöitä tässä yhteydessä on paljon.

VAT-verkoston juhlaan kuuluu se, että katsotaan menneeseen ja luodaan kuvaa tulevasta. Painotetaan avoimen ja reilun yhteistyön merkitystä eri toimijoiden kanssa. Luodaan uskoa, että kohderyhmämme asioissa kannattaa ja täytyy olla aktiivinen.

VAT-verkostolla on yhteinen visio siitä, millaista yhteiskuntaa VAT-verkoston jäsenet tavoittelevat. Visiona on, että rikosseuraamuksen aikaiset ja vapautteen ulottuvat kuntoutumispolut turvaavat rikostaustaisille asunnon ja riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut kuntoutumisen ja rikoksista irtautumisen tueksi.

VAT:

Risen Oma koti -seminaarin yhteydessä 30.11.–1.12.2010. Seminaari oli kaksipäiväinen RSKK:lla, Tikkurilassa.

Vuonna 2010 alussa oli 8 järjestöä. Nyt vuonna 2020 28 järjestöä ja 2 kumppanuusjäsentä, 30 toimijaa (<https://www.krits.fi/saatio/verkostot/vat-verkosto/vat-jasenet/>). Tärkeitä yhteistyötahoja ovat RISE, kunnat, sote-toimijat ja paikalliset järjestöt ja toimijat eri kokoontumispaikkakunnilla VAT-päivien järjestelyissä.

STEA (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus, ent. RAY) vuonna 2014 valmistautumista RAY-hakemuksen tekoon.

- Yhdessä tukien – osaamista jakaen -hanke vuosina 2015–2017.
- STEAn AK rahoitus vuonna 2018.

VAT-verkoston julkilausumat vuonna 2016. <https://www.krits.fi/saatio/verkostot/vat-verkosto/vat-materiaalit/>

Käsikirja rikostaustaisten kanssa tehtävään asumissosiaaliseen työhön vuonna 2018. https://www.krits.fi/wp-content/uploads/2019/03/k%C3%A4sikirja_verkkoversio.pdf

Kannanotto vuonna 2019 Rikosseuraamuslaitokselle, jossa todetaan että RISEn perusteltua tehdä RISEn AUNE-hankkeen päätyttyä asunnottomuustyötä.

VAT-verkoston kirjelmä vuonna 2020 hallitusohjelman mukaisen valtakunnallisen asunnottomuusohjelman yhteistyöohjelman toimintaan kunnissa.

Tulevaisuutta tulevat olemaan digitaaliset, virtuaaliset mahdollisuudet: alustat yhteydenpitoon, webinaarit, jotka innostavat meitä uudelleen vuoropuheluun.

VAT-verkoston toiminta on osoittanut, että järjestökentän toiminta on merkityksellistä kun työskennellään rikostaustaisten kanssa. Tukityö ja sosiaalisten suhteiden merkitys korostuu rikollisuudesta irtautumisessa. VAT-verkostolla on yhteinen visio siitä, millaista yhteiskuntaa VAT-verkoston jäsenet tavoittelevat. Visiona on, että rikosseuraamuksen aikaiset ja vapautteen ulottuvat kuntoutumispolut turvaavat rikostaustaisille asunnon ja riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut kuntoutumisen ja rikoksista irtautumisen tueksi.

Kiitokset kaikille VAT-verkostolaisille (erityisesti tässä yhteydessä vanhoille konkareille: kahdelle Jukalle, Hanna-Riikalle, Keijolle, Reijolle, Rolfille, Pekalle, Miialle, Minnalle, Iidalle, Miikalle, Miikka-Pekalle, Tapanille, Arille, Ilkalle...) ja uusille toimijoille ja yhteistyökumppaneille. Olemme oppineet tuntemaan ja arvostamaan sekä toimimaan yhdessä kohderyhmämme asioiden ajamisessa! KIITOKSIA!

